

[Fuglsang.]

have drevet deres spekulation på Sydslesvig, atter er rede til at ofre det til den tyske reaktion.

Men heller ikke vi her i Danmark kan stille os ligegyldige overfor, hvad der sker i vort sydlige naboland. Dette så allerede Brandes, sådan som han udtrykte det i sin afskedstale med Berlin i 1883 — jeg beder om tilladelse til at citere det —

„Dog det forstår sig,“ sagde han, „åndeligt kan jeg ikke skille mig fra Tyskland, om så blot af den grund, at sjælelivet og det politiske liv i de skandinaviske lande nødvendigvis altid påvirkes dybt af de tyske tilstande. Dersom det står godt til i Tyskland, dersom det bedste her er ved godt mod, dersom her modnes mange nye tænkere, dersom store, gavnlige omformninger bliver forsøgt og udførte her, så kommer efter få års forløb alt dette de små stater i Norden til gode — og omvendt, sejrer i Tyskland den åndelige og politiske reaktion, ophidses slette lidenskaber, hersker voldsragt og forfølgelsessyge, så sporer vi virkningen næsten straks. Det må De vide: De tider er begravne, da vi i Norden glædede os, når det gik ilde til i Tyskland og sørgede over Tysklands velfærd. Vore skæbner er nøje knyttede til Deres. Hersker lyset her, så bliver hos os mørket lettere fordrevet; hersker i Tyskland fri og skøn menneskelighed, så taber visse småfolk i Norden, der gerne ville trælbinde åndslivet, modet. De, som vil noget godt, er i alle folkeslag samfast forbundne.“

Jeg besøgte i påsken i Tyskland den tidligere Buchenwaldelejr i Weimar. Buchenwalde vil være kendt som en af de lejre, der tid til anden dukker op i pressen som fyldt med modstandere af det politiske system i Den tyske demokratiske Republik, og det er muligvis en af dem, som det ærede medlem hr. Hans Hedtoft i ånden endnu den dag i dag ser befolket af sine tyske partifæller. Overfor dette vil det formentlig ikke nytte at fortælle, at der udover selve indgangsporten og krematoriet ingen lejr er mere, at der groede højt græs og vilde planter der, hvor fangebarakkerne tidligere har stået. Historien, som den går i pressen, har jo sin opgave at opfylde, og derfor får den antagelig lov at cirkulere et stykke tid endnu; men for et menneske, som ved, hvordan en sådan lejr var, som ikke ønsker det gentaget, han har set, og som derfor ikke selv har brug for den slags historier, var det en ejendommelig oplevelse at stå her. Her på denne plads på det skønne

Eckersberg led 56 000 uskyldige mennesker en kvalfuld død. Alligevel havde de overlevende fanger kræfter og vilje nok til på lejrens sidste dag selv at storme pigtrådspæringer og vagttårne og gøre sig fri, og inden de drog hjem hver til sit krigshægede hjem, aflagde de en højtidelig ed, hvori de bl. a. sagde: vor opgave er fascismens endelige udryddelse, vort mål at oprette en ny fredens og frihedens verden. For at nå dette indså man midt i Tysklands grønne hjerte, at der måtte skabes et nyt demokratisk og fredselkende Tyskland.

Naturligvis ville dette være muligt trods Hitler, trods koncentrationslejre og alt det. Netop hele denne egn, hvor Schiller og Goethe havde virket, hvorfra Luther talte, vidnede sammen med de tapre tyske kammerater i lejrene, de sande repræsentanter for det tyske folk, at der var et andet Tyskland end Hitlers og Görings og deres bagmænds, kanonkongen Krupp, direktørerne og krigsforbryderne i den kemiske koncern I. G. Farben o. s. v.

Det var netop den samme tankegang, de tre store, Truman, Attlee og Stalin, pegede på i deres fælles Potsdam-erklæring, hvori de sagde — jeg beder om tilladelse til et citat —

„Det er ikke de allieredes hensigt at tilintetgøre det tyske folk eller gøre det til slaver. De allieredes hensigt er at give det tyske folk mulighed . . . . for at omstille sit liv på et fredeligt og demokratisk grundlag.“

Men for at gøre dette, for at skabe et fredeligt og demokratisk Tyskland, for at ikke de mange, der ofrede livet i kampen mod fascismen, skulle være døde forgæves, var det nødvendigt at gøre op med de kræfter, der gang på gang havde ført såvel Tysklands nabolande som det tyske folk selv i ulykke. Derfor vedtog man i Potsdam-erklæringen bl. a. følgende forholdsregler — jeg beder om tilladelse til et citat. . . .

Formanden: Jeg beder taleren indskrænke citaterne.

Fuglsang:

„Fuldstændig afvæbning og afmilitarisering af Tyskland og udslettelse af eller kontrol med al tysk industri, der kunne anvendes til militære formål.“

Indenfor kortest mulig frist skal det tyske erhvervsliv decentraliseres med det formål at tilintetgøre den bestående overdrevne koncentration af den økonomiske magt, sådan som den særlig giver sig udtryk gennem karteller, syndikater, truster og andre monopolføretagender.“